

Trondheim, 23.05.22

Norges vassdrags- og energidirektorat
uttalelse@nve.no

Fråsegn til Ny 100 (132) kV kraftforbindelse fra Straum transformatorstasjon til plattformene Draugen og Njord.

Me vil først takka for at me får moglegheita til å komme med eit fråsegn i denne saka.
Under kjem nokre av våre merknader.

Konsesjonar til bruk av straum må avgrensast til naturvenlege prosjekt som medverkar til omstillinga til ein natur- og klimavenleg økonomi. Å bruka straum for å halda fram med klimaskadeleg oljeutvinning er ikkje riktig prioritering. Den verdifulle, fornyelege krafta må prioriterast til tiltak på land som gjev reell klimaomstilling. Dette er grunnen til at i gjeldande arbeidsprogram er eit mål om at: Planane om elektrifisering av sokkelen med kraft frå land skal vera skrinlagt.

Straum er ikkje noko me kan bruka uavgrensa mengder av, sjølv om den er produsert med hjelp av sol, vind eller vatn. All energiproduksjon er ressurskrevjande, og ikkje minst arealkrevjande. På grunn av den stadige bit-for-bit-nedbygginga av naturen er artsmangfaldet truga verda over. 2752 norske arter er på raudlista, og av desse er 9 av 10 truga av arealendringar, som tekniske inngrep, øydeleggning og oppstykking av naturen. For å bremsa klimaendringane og stoppa den like akutte og alvorlege kollapsen i naturmangfaldet, må me verna om økosystema me har igjen og i tillegg restaurera mykje av naturen me har bygd ned. Det aller viktigaste me kan gjera, er å erkjenna at også fornyeleg energi er ein knapp ressurs som me må nytta på den smartaste og mest effektive måten.

Sjølv om me produserer straum i Trøndelag, er det ikkje slik at den fornybare krafta ikkje allereie vert nytta til ulike føremål andre stader i Noreg og Europa. Når store mengder straum skal sendast frå land og ut til Draugen og Njord og etter kvart fleire olje- og gassplattformar, betyr det at denne straumen må takast frå ein plass. I neste omgang utløyer dette krav om meir straumproduksjon og overføringslinjer som gjer store inngrep i den naturen som det er så kritisk at me tek vare på. Vidare vil dette potensielt føre til utbygging av naturøydeleggande vindkraft, vasskraft og oppheving av vassdragsvern, som auka forbruk kan føre til. Dette vil verta svært konfliktfylt og medverka til å akselerera tapet av natur og biologisk mangfold

Draugen- og Njordfeltet og klimamål for norsk sokkel.

Draugenfeltet er eit felt som no er i halefasen, og sjølv om OKEA seier at dei vil driftet feltet til 2035+ så er det lite som tilseier produksjon etter 2035. Ifølge Rystad Energy sine ressursanslag så er 2034 siste år med produksjon, dei tar også med seg forventa nye funn i disse anslaga. Det er dårlig ressursbruk å elektrifisere eit felt som er i halefasen.

På Njord er det vanskelegare å sei noko om utslippsintensiteten, men ut frå produksjonshistorikk og anslag sett opp mot Draugen så viser det til at det vil også være ein ganske høg utsleppsintensitet.

Dette er to felt som krev store mengder energi for å halde produksjonen i gang. Sjølv om stortinget i 2020 fatta eit tilrådingsvedtak om å auke klimamålet på norsk sokkel til 50 prosent reduksjon av klimagassutslipp innan 2030, og at det i Meld.st.36 vart fastlagt ein strategi som på kort sikt skal legge til rette for gjennomføring av modne prosjekter for kraft frå land til norsk sokkel, så kan ikkje dette prosjektet kategoriserast som moden da det er mange punkt som taler imot prosjektet.

I dette forslaget til program for konsekvensutredning er det beskrive at det vil vere eit samla uttak på 80 MW. Ut fra det som er opplyst for reduksjon av CO₂ kan vi anslå at det vil bli eit årsforbruk på ca. 700 GWh. Dette er eit nytt energibehov som vil kunne hindre utvikling av alternativ industri i Noreg eller fase ut fossil energi som ikkje er underlagt CO₂-kvoter. Sidan plattformene er underlagt kvoteplikt, vil forsyning med elektrisitet fra land frigjere kvoter. Disse kvotene blir ikkje borte, men vil bli overtatt av nokon andre.

I dagens situasjon, med normalt overskot til eksport, vil denne forsyninga redusere eksporten av elektrisitet til f. eks. England og EU. Her vil denne energien kunne redusere bruken av energi med høgare utslepp av CO₂. Altså er dette et tiltak som ikkje vil redusere utslepp av klimagassar til jorda.

Naturvernforbundets standpunkt er at kutta heller burde bli tatt ved å stenge ned produksjonen tidleg, ved at løyve til utvinning (176 og 093 for Draugen) ikkje blir fornva.

Kabeltrase på land.

Kabeltrasen som skal gå på land er lagt langs Olvassbekken og vil ha eit bandlagt belte på ca. 10 meter, samt ha eit areal fri for trær overfor kabelgrøfta i driftsperioden. Området er spesielt viktig for artar som har høge krav til fuktighet og skygge, mange av disse toler ikkje den endringa i mikroklimaet som kabeltrasen fører med seg. At Olvassbekken har eit lite nedbørssfelt og stor variasjon i vassføringa vil forsterke uttørkinga som kabelgrøfta fører med seg. Rydding av kantvegetasjon langs Olvassbekken og dreneringseffekten ein kan vente seg frå kabelgrøfta vil ha sterkt påverknad på livet i området.

Rydding av gater i forbindelse med kraftleidningar vil i stor grad ha same effekt med uttørking og endring av mikroklimaet. Det finnes kraftleidningar i området frå før av og meir oppstykking av samanhengande skog vil ha stor negativ effekt. Dette er også Norconsult inne på i «Fagrappor Naturmangfold», den samla belastninga blir stor og dette må sjåast på i lag.

Lungenever som Norconsult fant i forbindelse med synfaring viser at dette er eit område med lang kontinuitet, høg luftfuktigkeit og bra med skygge. Ved å opne opp slik det blir lagt opp til rundt kabeltrasen vil ha sterkt negativ påverknad på eit slikt mikroklima.

Kabeltrasen bør derfor ikkje leggast igjennom dette området.

Kabeltrasen i fjord og hav.

Om kabelen går frå land ut til felta blir realisert vil natur på havbotnen bli øydelagt. Det kan vere lett å tenke at der nede på havbotnen kan det da ikkje gjera noko? Norconsult AS har gjort utredning av naturmangfaldet i sjøen ved å samle inn dokumentasjon frå tidlegare undersøkingar og offentlege databasær. Vi vet alle at kunnskapen om naturforholda på sjøbotnen generelt er liten, men for dette området veit man likevel såpass at det er spesielle naturtypar langs kabeltraseen, der det er områder med kaldvatnskorallar. Dette er en så viktig naturtype at Klima- og miljødepartementet (KMD) har foreslått den som «utvalgt naturtype». Det inneberer at man skal ta særlege omsyn for å hindre at naturtypen forringast (sitat frå KMD). «Naturtypen er svært viktig for biologisk mangfald og revene har også stor betydning for fiskeriene som oppvekst- og beiteområde for fisk. - Livet i havet er under press, og korallrev er svært artsrike og sårbare økosystem. Dersom korallrev får status som en utvalgt naturtype vil det bidra til å gi korallene bedre beskyttelse i Norge, sier klima- og miljøminister Espen Barth Eide.»

Er konsekvensane godt nok kartlagt?

Det er i sakspapira mange gode punkt der mange konsekvensar har blitt belyst, men det er vanskeleg å påpeike konsekvensar når detaljar i planen ikkje er på plass og det er etterhald i mange ledd om kva trase som blir gjeldande. Det er behov for å få ein MTA-plan på plass slik at ein får betre innsikt i kvar kabeltrasane blir lagt, detaljar om anleggsfasen og andre naturlege element som følger ein MTA-plan. Utan dette blir det mykje synsing når ein skal komme med forslag til justeringar av planane for å redusere negative verknader av tiltaket som dykk etterspør i høyingsbrevet.

Utanom dette kan me ut frå eit overordna syn sei at elektrifisering av Draugen og Njord ikkje er til gagn som klimatiltak for jorda, det er heller ikkje er samfunnsøkonomisk, og svarer dårlig på problemet ein prøver å løyse med tiltaket.

Med venleg helsing.

Naturvernforbundet i Trøndelag.

Magne Vågslund, leder

